

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: **Izgalmas tűzvész a Belvárosban.**

Forrás:

34

(Hely)

1926. 1. 19.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Old)

Osztályozás

Tárgy

614.84

Hely

Idő

"1926"

Személy

Izgalmas tűzvész a Belvárosban

Leégett a Klotild-palota teteje

(Saját tudósítónktól.) Az égkupolát, amely hideg szürköséggel fagyott a városra, ma este bíboros színek olvasztották meg. A Kossuth Lajos uccán túl, a Duna felé ömlött el ez a pirosság: látványosságnak szép, de mégis szorongatóan izgató. Tűz van, nagy tűz, amelynek lánggallambjai magasan a paloták fölött repkednek. Szirénák, tülkök és tűzoltóharangok dermesztő riadalma mindenfelől az izgalmas száguldásban, amelybe belecsattognak a rendőrlovak patkól. A pesti ucca, amely kevéssel nyolc óra előtt emberrajokkal van tele, hirtelen minden mást elfelejt és riadtan siet arrafelé, ahol a tüzet jelzi az ég. A dróttalan táviró, amelynek hullámain emberek dobják tova, most már mindenfelé hírül viszi:

— *Eg a Klotild-palotát!*

Az Apponyi téren, a Váci uccában, a Veres Pálné uccában fekete embertömegek hullámanak az egyik Klotild-palota körül, amelynek földszintjén a *Belvárosi kávéház* van. A palotának a Duna ucca felé eső teteje ég. Magasra csapnak föl a lángok, amelynek vörös fényében — nem lehet menekülni a veszedelem közepette sem ettől az impressziótól — a palota csodálatosan szép. Igazi, festeni való tűzi kép, amelynek bíboros háteréből fenségesen magaslik ki a magas kupola finom kőcsipkéivel s a hegyében ékeskedő koronát vibráló bronzragyogás önti el. A tetőt szegélyező tornyocskák és oromzatok kísérteti szépségben sötétlenek az ég felé s a szűk Duna ucca másik oldalán álló városparancsnoksági épület ablakosrai misztikus vörös világosságban úsznak, úgyhogy az első percben ott is a tüzet keressük.

Az ég felé törő pokol látványosságában magasra meredt tololétrák tűnnek föl, majd fekete emberalakok sisakos fejűk s amint a gerendákon ácsolnak, vagy a vizsugarak ragyogva porzó ívét lövik a lángok felé, mintha egészen a tető szélén járnának, úgyhogy megremegünk értük, a bátrakért, akiket így lentről, a biztos aszfaltról nézni, mintha az eleső ki-

váncsiság szegyéne lenne. De a tűzi látvány lenyűgöz és az emberáradat egyre feketébb lesz, amíg a rendőrség és a most különösen szigorúan ható, mord vassisakos katonaság hátrább nem szorítja a tér és a környező uccák tulsó aszfaltjára, ahová monoton zúgással hat el a fecskendő-motorok nehéz lihegése. Most már, a vörös színjáték első káprázata után, meg tudjuk figyelni magát a tűzveszedelmet.

Lángban a palota teteje

Nyolc óra előtt tíz perccel csaptak föl az első lángok a Klotild-palotának a Duna uccára néző tetejéről. Percek alatt magasra nőttek, és a lángnyelvek közül szikrarakéták pattogtak fel a padlás asszú gerendáiból. A tűzoltóság azonnal megkapta az értesítést, sőt túlnálul bőségesen. A tűzvédelmi központnak nyolc telefonvonalra van és mind a nyolc állomás egyszerre szólalt meg. Egy-egy vonalba több tizedt beszélőt is kapcsolnak be, úgyhogy olyan zűrzavar keletkezett a tűzoltóközpontban, hogy csak éppen azt nem értették meg, hol van a tűz. Végre egy kis szélesend támadt a telefonban s most már rohantak a tűzoltóautók a Klotild-palota felé.

Mikor odaértek, már átégett a tető a tűztől, amely a padláson támadt és az ott felhalmazott sok holmiban bőséges égő anyagot talált. A lakók akkor már az uccán voltak, kirohant a Belvárosi kávéház közönsége is és a Tisztikaszinó vendégei otthagyták vacsorájukat. A tűzoltók megjelenése megnyugtatólag hatott a házbeliekre, akik körül több asszony sikoltozva futkosott a kapu előtt.

Nagy készültséggel vonultak ki a tűzoltók. Breyer Szilárd tűzoltóparancsnok vezényletével megjelent *Blaschnek* főparancsnokhelyettes, *Teasdale*, *Szilvási* és *Wunderlich* főtiszt, akik a IV., V., VI., IX. kerületi és a központi tűzörséggel azonnal hozzáláttak az oltáshoz. Felállították a tűzoltóság híres *Niagara-boasztját* és két motoros fecskendőkocsit, három tololétrát és tizenhét vizsugárral látták hozzá az oltáshoz.

Az oltás

A váciuccai és dunauccai szöglet volt a veszedelem fészke. Itt törték legmagasabbra a lángok, de a tűz már tovább harapta a tetőt az Apponyi téri front felé is. A vizsugarakat a Duna ucca felé kellett koncentrálni, de megakadályozni a terjedését az Eskü út felé és öntözni a parancsnoksági épület tetejét is, amelyet a szűk Duna uccán át erősen veszélyeztettek a lángok.

A tűzoltók okos stratégiával állottak feladatuk elé. A Duna uccában két tololétrát állítottak fel egészen a tetőig, egy másik létra pedig az Apponyi téri oldalon, a Veres Pálné ucca felé eső kúpolánál érte a tetőt. A magasba meredő létrákon csakhamar tűzoltók kapaszkodtak fel áldozatos bátorsággal a tetőre és a fecskendők másfél óra alatt löveltek percenként a tetőre. Ugyanekkor a katonai épület tetejére is felkúszott egy őrség, amely innen, a Duna uccát átvélve becsátotta a vizsugarakat a Klotild-palotára. Csakhamar a tető minden részén feltűntek a fekete sisakok s a ház belsejéből is megindult a bevezetett tömlőkkel az oltás. A váci uccai kapun hat fecskendő kigyózott be a motoros autóktól, amelyek közül a legbravúrosabban a Niagara dolgozott, percenként három ezer liter vizet zúdítva a tetőre, amelynek lángtengerét lilára festett gőzfátyol felhőzte körül.

Izgalmas jelenetek

Közben a ház lakói között nagy félelem támadt. Az első pillanatokban mindenki menekülni akart, amikor azonban látták, hogy a tűzoltók milyen egyszerűen teljesítik feladatukat és biztosították őket, hogy veszedelem nem érheti a lakásokat, többben a helyükön maradtak. A legfelsőbb lakásokban mégis nekikérszülődtek a menekülésnek. A lakók összekapkodták legértékesebb holmijukat s szaladtak ki a folyosóra, amelynek biztosabbnak vélt sarkában remegve nézték a fejleményeket. Akik a házat

is el akarták hagyni, tűz helyett vízbe jutottak. A lépcsőház tele volt vízzel, a kapu mögött a földszinten térdig gázoltak a tüzoltók a vízben. Egy ügyvéd frakkban szaladgált a folyosókon. A detektívek ki akarták kérdezni, hogy hogyan vette észre a tüzet. Idősebb remegéssel kérte őket, engedjék a lakásához, hogy az ezüstneműt menthesse. Az egyik saroklakásban egy nyolcvanéves nyugalmazott államtisztőr lakik, aki nem bírta ideggel tovább a lakásban. Az öreg úr, aki szívbeteg is, úgy könyörgött, hogy a tüzoltók ölbe kapták és levitték az uccára. Itt kocsiba ültették és egy közelben lakó rokonához vitték. A házmester eközben detektívekkel járkált a folyosókon. A lakók megrohanták, hogy meneküljenek-e vagy pedig maradhatnak. Alig lehetett megnyugtanni őket, hogy eddig nagyobb veszedelemtől nincs szó.

Az épület belseje csupa izgalmas kavargással vált. A folyosókon tüzoltók dolgoztak. Mindenütt víz és víz, hangos vezényszavak, füttyjelzések, ide-oda futkosó menekülők. A zürzavaron keresztül rohantak, akik nem voltak otthon, s most jöttek sietve, hogy lakásukból megmentésért értek ki. A pokoli zürzavarba néhol heleszött egy-egy hirtelen pukkanás vagy erősebb dörrenés. Az égő tetőrésről zuhantak alá kiegészített darabok, vagy ablakok törtek be. A folyosók beszűküléseivel vasrudakon keskeny útvonalok vannak, amelyek a nagy hőségben pukkanással elvadtak el és estek le. Közben tüzesekből szaladtak végig, mint a meteorok hulltak lefelé a magasból a szikrák.

A tüzoltók ezalatt imponáló nyugalommal dolgoztak. Két tüzoltóról szinte legendákat lehetne írni. Az egyik a harmadik emeleti folyosón talán tíz-tizenöt méternyire állott a vele szemben levő tőlől rálebegő lángokkal szembe nézve s úgy árasztotta el a vizet az égő részeket. A lángok már egészen közelről fenyegették, zsarátnak és izzó szilánkok pörköltek hullott körülötte, de továbbra is kitartott helyén és teljesítette feladatát. A másik tüzoltó az épület Duna uca és Veress Pálné uca sarkán levő kupolája mellett állt. A lángok úgy körülölelték

hogy látni sem lehetett alakját, de azért nem tette le a feckszendőt, amelyből hatalmas sugárral ömlött a tűzőn diadalmaszkodó víz.

Közben megérkezett a tűzhöz Sipőcs Jenő polgármester Folkusházy alpolgármesterrel. Folkusházy elmondta, hogy a Nemzeti Színházban volt és útközben kalandos rémhíreket hallott. A tüzoltók — mondták — már ponyvákat feszítenek ki az uccán s a lakók az ablakokon ugrálnak ki. Csak a helyszínre érkezve nyugodott meg. A főváros urainak érkezése után új érdekesség volt az ucca népe számára, amikor a főhercegi kocsit robogott el a Klotild-palota előtt. A kocsit lassított s az ablakon keresztül a fiatal József Ferenc főherceg figyelt.

Félkilenc felé sikerült a tüzet lokalizálni. A lángok most már csak a Váci uca és Duna uca sarkán lévő tetőrészleten esapódtak fel, a tető más oldalain csak fekete füst gomolygott. Mindjában virgódtek és halványultak a lángok, s kilenc óra előtt sikerült a tüzet teljesen eloltani. A tetőzetnek egy harmad része égett le, a többit sikerült megmenteni.

A rejtélyes padláskulcs

A tűz keletkezésének okát eddig pontosan megállapítani nem lehetett. Hajdu államrendőrségi főfelügyelő több detektívvel folytatta a nyomozást. Kihallgatta a házmestert, aki azt mondta, hogy minden valószínűség szerint a padláson keletkezhetett a tűz. Az első feltérés az volt, hogy a mosókonyha gyulladt ki, a házmester azonban azt erősítette, hogy a mosókonyha kulcsát ma senkinek sem adta ki s az egyébként is kőből van építve és teljesen különböző. De elkérték tőle a padlás kulcsát. Nyolc óra után Nyári ügyvéd srobalánya kérte, később aztán visszahozta neki. Pár perc múlva tenéi is kérte tőle valaki a padláskulcsot, de hogy ki volt az, arra nem tudott visszaemlékezni. A tüzet legelőször Vadkerti József jelentette neki, aki a ház több lakójánál takarítási munkát vállalt. Vadkerti az vallotta a detektíveknek, hogy a felső emeleten erő

fojtó füst gomolygott, többen már kiáltozva rontottak ki a lakásokból, amikor valaki hozzáugrott és a nagy zavarban kezébe nyomta a padláskulcsot. Hogy ki volt az, most nem emlékszik rá. A detektíveknek az a feltevése, hogy gondatlanság okozhatta a tüzesetet. Az az ismeretlen, akire eddig sem a házmester, sem a takarító visszaemlékezni nem tudott, a padláson járt és ott eddig még ki nem derített módon okozhatta a tüzet. Amikor aztán a lángok felcseptak, felelmében Vadkertinek a kezébe nyomta a kulcsot s azt hitte, hogy így a gyanút elterelheti magáról. A detektívek még az éjszaka folyamán tovább nyomoznak és remélik, hogy tisztázhatják az ügyet.

A kárt még felbecsülni nem lehetett. A padláson a lakóknak rengeteg holmijuk volt felhalmozva, amelynek sem az értékéről, sem a mennyiségéről eddig pontos adatok nincsenek. A kárbebecslés a szombati tűzvizsgálat alkalmával történik.

A Klotild palota, amely a főváros legszebb épületei sorába tartozik, Klotild főherceggasszonyé volt és 1900-ban épült. Jelenleg a Bérház Részvénytársaság tulajdona. Az épület két részre oszlik, az esküdt frontján nyolcvan nagyobb lakás van, a vaciuccai oldalon pedig tizenhat. Egyetlen lakásból sem kellett a lakókat kitelepíteni, de esetleg mégis felmerül ennek a szüksége. Az égő tetőzetet olyan óriási vízmennyiséggel árasztották el, hogy az a felső emeleti lakások mennyezetét erősen átmedvesítette. Szombaton a város építési bizottsága részéről tűzbizottság fog kiszállani, amely megvizsgálja, hogy szükséges-e külön intézkedést tenni.

Addigra talán megfejtik a padláskulcs rejtélyét is, amelyet most sötétben takar el a tűzizgalom után fáradtan alvó palota...